

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın *Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı* tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. **12.06.2024**

Dilan KUNT AYAN

Şanlıurfa Milletvekili

Türkiye’de tarım yapmanın koşulları giderek azalmış, girdi fiyatları yüzünden üretici sürekli zarar etmek zorunda bırakılmıştır. Son on yılda buğday ekim alanları %13 civarında azalmış, emeğini alamayan üretici tarlasını ekmekten vazgeçmiştir. TÜİK verilerine göre Türkiye’de buğday üretimi 2020 yılında 20,5 milyon ton, 2021 yılında 17,6 milyon ton, 2022’de 19,8 milyon ton olarak saptandı fakat Türkiye yetersiz üretimden kaynaklı buğdayı ithal etmeye devam etmiştir. 2021’de 6,5 milyon ton, 2022’de 6,8 milyon ton, 2023’te 11,7 milyon ton buğday ithal edilmiştir. Bu ithalatın temel sebebi ekim alanlarındaki ciddi düşüş, girdi maliyetlerinin ise fahiş duruma yükselmesidir. Mayıs ayı tüketici fiyat endeksi %75,4 oranında, mazot fiyatlarının geçen seneye oranla %90 civarında, zirai ilaçların %60 civarında arttığı bilinmektedir. Fakat bütün bunlara rağmen bu sene büyük bir heyecanla beklenen hububat alım fiyatlarının açıklanması ile birlikte çiftçiye yine zorlu bir yılın beklediği aşikâr olmuştur.

Bakanlığınız Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO) 2024 hububat alım fiyatlarını açıkladı. Buna göre ton başına makarnalık buğdayda 10 bin lira, ekmeklik buğdayda 9 bin 250 lira ve arpada 7 bin 250 lira olarak belirlediğini duyurdu. Oysa Türkiye Ziraat Odaları Birliği kuru şartlarda üretimi yapılan buğdayın ortalama maliyetinin %62 artarak kilogram başına 10 lira 87’e kuruşa ulaştığını açıklamıştır. Geçen yıla oranla hububat alım fiyatlarına %12 artış yapılmış olması, çiftçinin maliyetini dahi karşılayamayacak bir artış oranıdır. Ziraat odalarının ve çiftçinin temel talebi buğday alım fiyatlarının en az 15 Lira olarak belirlenmesine dairdir. Günlerdir ziraat odaları, çiftçiler bu artış oranına tepki göstermekte, zarar eden çiftçiler her geçen gün tarımdan uzaklaşmak zorunda bırakılmaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- Türkiye’de hububat ekim alanları son 20 yılda ne kadar değişmiştir?
- 2- Türkiye’de azalan hububat ekim alanlarının sebeplerine dair Bakanlığınızın aldığı tedbirler nelerdir?
- 3- Verimli tarım arazilerinin olduğu Türkiye 2022 yılına kadar buğday üretiminde kendine yetebilen bir ülkeyken son yıllarda yüklü miktarda buğday ithal edilmesine dair aldığınız tedbirler var mıdır? Varsa nelerdir?
- 4- 2024 yılı için açıkladığınız hububat alım fiyatlarını belirlerken hangi kıstaslarla belirlediniz?
- 5- Hububat alım fiyatlarına yapılan zammın enflasyon oranının çok altında olduğu ve çiftçinin maliyetini dahi karşılayamadığı bilginiz dahilinde midir?
- 6- Çiftçinin üretime devam edebilmesi, emeğinin karşılığını alabilmesi için bir an önce buğday alım fiyatlarının revize edilmesine dair adım atılacak mıdır?